

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами):

1) у статті 1:

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

"тютюнові вироби - вироби, які можуть бути використані для споживання та до складу яких входить, навіть частково, тютюн, незалежно від того, чи є він генетично модифікований, чи ні";

абзац тридцять шостий викласти в такій редакції:

"медичне попередження споживачів тютюнових виробів - термін вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення";

доповнити абзацом такого змісту:

"Терміни "введення в обіг тютюнового виробу", "електронна сигарета", "замінники тютюну", "заправний контейнер", "зовнішнє упакування", "інгредієнт", "куріння тютюнових виробів", "новітній тютюновий виріб", "нюхальний тютюн", "одиночна пачка", "предмети, пов'язані з вживанням тютюнових виробів", "робоче місце", "сигарета", "сигара", "сигарила", "смако-ароматична добавка", "смола", "споживач тютюнового виробу", "тютюн", "тютюн для кальяну", "тютюн для люльки", "тютюн для перорального вживання", "тютюн для самокруток", "тютюновий дим" вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення";

2) у статті 11:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Маркування тютюнових виробів, які реалізуються в Україні, здійснюється таким чином:

на кожній одиниці тютюнового виробу (сигареті, цигарці тощо) вказується власна назва виробу.

На кожній одиничній пачці, коробці або сувенірній коробці вказується:

найменування суб'єкта господарювання - виробника або тютюнової компанії;

загальна та власна назви;

наявність фільтруючого мундштука;

кількість одиниць в одиничній пачці, коробці чи в сувенірній коробці;

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення";

позначення нормативного документа;

штриховий код.

На зовнішньому упакуванні (за виключенням прозорих обгорток), в якому вироби знаходяться в пачках або коробках, вказується:

загальна та власна назви виробу;

кількість одиниць продукції в упакуванні;

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення";

штриховий код.

На транспортній тарі вказується:

загальна та власна назви виробу;

найменування суб'єкта господарювання - виробника та його місцезнаходження;

кількість одиниць продукції в упакуванні;

дата виготовлення;

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України).

Знаки для товарів і послуг на тютюнових виробках виконуються мовою та у вигляді зареєстрованого оригіналу або зображення, наведеного в прийнятій на розгляд заявці на реєстрацію знака для товарів і послуг.

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт";

у частині четвертій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"4. Виробник може наносити на етикетки додаткову інформацію щодо характеристики виробу. При цьому виробникам тютюнових виробів забороняється наносити на етикетки інформацію, заборонену Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення";

абзац п'ятий виключити;

3) у статті 15²:

назву викласти в такій редакції:

"**Стаття 15².** Обмеження щодо споживання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, вживання тютюнових виробів, використання електронних сигарет та пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння";

частини другу та третю викласти в такій редакції:

"Обмеження щодо вживання тютюнових виробів, використання електронних сигарет та пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та відповідальність за їх порушення встановлюються Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення" та Кодексом України про адміністративні правопорушення.

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть заборонити або обмежити споживання пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, куріння тютюнових виробів, використання електронних сигарет та пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння";

4) у статті 15³:

назву викласти в такій редакції:

"**Стаття 15³.** Обмеження щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння";

частини першу - п'яту замінити шістьма новими частинами такого змісту:

"Забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння:

1) особами, які не досягли 18 років;

2) особам, які не досягли 18 років.

Забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів, електронних сигарет та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння:

1) у приміщеннях та на території навчальних закладів, закладів охорони здоров'я (крім ресторанів, що знаходяться на території санаторіїв);

2) у приміщеннях спеціалізованих торговельних організацій, що здійснюють торгівлю товарами дитячого асортименту або спортивними товарами, а також у відповідних відділах (секціях) універсальних торговельних організацій;

3) у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);

4) з торгових автоматів;

5) на полицях самообслуговування (крім тютюнових виробів у блоках та алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, пива);

6) поштучно (для тютюнових виробів, крім сигар);

7) з рук, лотків;

8) у одиничних пачках, що містять менше 20 сигарет;

9) у невизначених для цього місцях торгівлі.

Забороняється продаж будь-яких товарів дитячого асортименту, що імітують тютюнові вироби, електронні сигарети, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння.

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть заборонити або обмежити продаж пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та куріння тютюнових виробів, використання електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння.

Якщо у продавця пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання виникли сумніви щодо досягнення 18-річного віку покупцем, який купує пиво (крім безалкогольного), алкогольні, слабоалкогольні напої, вина столові, тютюнові вироби, електронні сигарети, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, та пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання, продавець зобов'язаний звернутися до такого покупця з вимогою пред'явити паспорт громадянина України або інший документ, що підтверджує його вік.

У разі відмови покупця надати такий документ забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання такий особі".

У зв'язку з цим частини шосту - дев'яту вважати частинами сьомою - десятою.

2. У статті 22 Закону України "Про рекламу" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами):

у частині першій:

абзаци перший, п'ятий, шостий, восьмий і дев'ятий викласти в такій редакції:

"1. Забороняються будь-яка реклама та стимулювання продажу тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання (крім випадків, передбачених законом), у тому числі";

"на транспортних засобах та обладнанні;

за допомогою заходів рекламного характеру";

"у місцях проведення масових заходів політичного, освітнього, релігійного, спортивного характеру та розважальних заходів;

у мережі Інтернет, соціальних чи інших цифрових мережах";

доповнити абзацами десятим і одинадцятим такого змісту:

"використання тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання з метою отримання товарів, робіт, послуг; пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування на придбання або використання тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання;

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень та дегустації, обміну одних тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання на інші тютюнові вироби, електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання";

абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

"4. Забороняється спонсорство теле-, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів, публікацій у друкованих виданнях та інших медіа, на веб-сайтах з використанням знаків для товарів та послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Реклама будь-яких товарів або послуг не повинна містити зображення тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання або процесу їх куріння, використання";

у назві і тексті після слів "тютюнові вироби" в усіх відмінках доповнити словами "електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання" у відповідному відмінку.

3. У Законі України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст. 565 із наступними змінами):

1) статтю 1 викласти в такій редакції:

"**Стаття 1.** Визначення термінів

Для цілей цього Закону наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

бездимний тютюновий виріб - тютюновий виріб, що не передбачає процесу згорання, у тому числі жувальний тютюн, нюхальний тютюн та тютюн для перорального вживання;

введення в обіг тютюнового виробу - надання на ринку України тютюнових виробів незалежно від місця їх виробництва на платній або безоплатній основі;

викиди внаслідок вживання тютюнових виробів (далі - викиди) - речовини, що виділяються в атмосферне повітря під час вживання тютюнових виробів або супутніх продуктів за призначенням, у тому числі під час використання бездимних тютюнових виробів;

викликання залежності - фармакологічна здатність речовини викликати залежність, тобто стан, який впливає на здатність особи контролювати свою поведінку, як правило, шляхом створення відчуття винагороди, полегшення симптомів абстиненції або обох зазначених відчуттів;

громадське місце - частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна чи відкрита для населення вільно або за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, у тому числі під'їзди будівель і споруд, а також підземні переходи, стадіони, паркінги;

добавка - речовина інша, ніж тютюн, яка вводиться до складу тютюнового виробу, одиначної пачки або будь-якого зовнішнього упакування тютюнового виробу;

електронна сигарета - виріб, який може бути використаний для вдихання аерозолів (парів), що утворюються внаслідок нагрівання компонентами такого виробу рідин, що містять або не містять нікотин. Електронні сигарети можуть бути одноразовими або багаторазовими;

жувальний тютюн - бездимний тютюновий виріб, призначений виключно для цілей жування;

замінники тютюну - засоби, які за впливом на здоров'я людини відповідають тютюну, але не містять тютюну;

заправний контейнер - ємність, що містить нікотиновмісну рідину (або рідину без нікотину), яку можна використовувати для заправлення електронної сигарети;

зовнішнє упакування - будь-яке упакування, в якому тютюнові вироби або супутні продукти введені в обіг, що включає одиначні пачки або сукупність одиначних пачок. Прозора обгортка не вважається зовнішнім упакуванням;

інгредієнт - тютюн, добавка, а також будь-яка речовина або елемент, присутній у готовому тютюновому виробі або супутньому продукті, включаючи папір, фільтр, чорнило, капсулу та клей;

комбіноване медичне попередження споживачів тютюнових виробів - медичне попередження, що складається з текстового попередження та ілюстрації відповідно до цього Закону;

куріння тютюнових виробів - дії, що призводять до згоряння тютюнових виробів, у результаті чого утворюється тютюновий дим, який виділяється в атмосферне повітря та вдихається особою, яка курить;

максимальний рівень викидів - максимальний вміст або викид, включаючи нульове значення, речовини у тютюновому виробі, що вимірюється в міліграмах;

медичне попередження споживачів тютюнових виробів - попередження споживачів тютюнових виробів про несприятливий вплив тютюнового виробу на здоров'я людини або інші небажані наслідки вживання тютюнових виробів, у тому числі текстові попередження, комбіновані медичні попередження, загальні попередження та інформаційні повідомлення, передбачені законодавством;

нікотин - нікотинові алкалоїди або інша хімічна речовина, включаючи будь-яку сіль або комплекс нікотину, що добувається з рослинної сировини (тютюну) або синтетичним способом;

новітній тютюновий виріб - тютюновий виріб, що не належить до жодної з таких категорій, як сигарети, тютюн для самокрутки, тютюн для люльки, тютюн для кальяну, сигари, сигарили, жувальний тютюн, нюхальний тютюн, тютюн для перорального вживання, та введений в обіг після 19 травня 2014 року;

нюхальний тютюн - бездимний тютюновий виріб, вживання якого здійснюється шляхом нюхання;

одиначна пачка - найменше індивідуальне упакування тютюнового виробу або супутнього продукту, введеного в обіг;

предмети, пов'язані з вживанням тютюнових виробів, - портсигари, мундштуки, люльки, сигаретний папір, фільтри, обрізувач сигар, що використовуються для вживання тютюнових виробів, крім запальничок та сірників;

приміщення - будь-який простір, що має дах та обмежений двома або більше стінами чи перегородками, незалежно від матеріалу, з якого створено дах, стіни або перегородки, та незалежно від того, чи є конструкція постійною або тимчасовою;

пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння - пристрої, які можуть бути використані для вдихання аерозолів (парів), що утворюються внаслідок нагрівання продуктів, які містять у своєму складі тютюн (продукти його переробки), без їх згоряння;

реклама і стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, - будь-який вид передачі комерційної інформації, рекомендації або дії, метою, результатом або ймовірним результатом яких прямо чи опосередковано є стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або вживання тютюну;

реклама і стимулювання продажу тютюну - будь-який вид передачі комерційної інформації, рекомендації або дії, метою, результатом або ймовірним результатом яких прямо чи опосередковано є стимулювання продажу тютюнових виробів або вживання тютюну;

рідини, що використовуються в електронних сигаретах, - рідкі суміші хімічних речовин, що містять або не містять нікотин, які використовуються для створення аерозолів (парів) в електронних сигаретах та містяться, зокрема, у картриджах, заправних контейнерах та інших ємностях;

робоче місце - простір, відведений у будівлі чи споруді для перебування працівника під час здійснення ним трудової діяльності;

сигара - згортка тютюну, яка вживається через процес згоряння, готова для вживання, що містить:

зовнішню обгортку з природного тютюну;

фільтр з обмолоченої суміші та зовнішню обгортку нормального кольору сигари з відновленого тютюну, яка повністю покриває виріб, у тому числі, за необхідності, фільтр, але для загострених сигар - незагострений кінець, питома вага якої, не включаючи фільтр чи мундштук, становить не менше 2,3 грама і не більше 10 грамів, а окружність щонайменше однієї третини довжини становить не менше 34 міліметри;

сигарета - паперовий циліндр з тютюном, який вживається через процес згоряння, готовий до вживання, який не є ані сигарою, ані сигарилою;

сигарила - тип малої сигари вагою до 3 грамів;

смако-ароматична добавка - добавка до тютюнового виробу, яка надає йому запаху та/або смаку;

смола - сирий безводний, безніотиновий конденсат диму;

споживач тютюнового виробу - фізична особа, яка діє в цілях, не пов'язаних з її торговельною діяльністю, підприємницькою діяльністю, заняттям чи професією;

спонсорство пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, - будь-який вид внеску в будь-яку подію, захід або окрему особу, метою, результатом або ймовірним результатом якого прямо чи опосередковано є стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або вживання тютюну;

спонсорство тютюну - будь-який вид внеску в будь-яку подію, захід або окрему особу, метою, результатом або ймовірним результатом якого прямо чи опосередковано є стимулювання продажу, вживання тютюнових виробів або вживання тютюну;

токсичність - ступінь шкідливого впливу речовини на здоров'я людини, у тому числі наслідки, що виникають згодом, зазвичай через повторне чи постійне її вживання або вплив;

трав'яний виріб для куріння - виріб на основі рослинної сировини, трав або фруктів, що не містить тютюну, який можна вживати через процес згоряння;

тютюн - листя та інші натуральні оброблені або необроблені частини рослин тютюну, у тому числі розширений і відновлений тютюн;

тютюн для кальяну - тютюновий виріб, що може вживатися через кальян. Для цілей цього Закону тютюн для кальяну вважається тютюновим виробом для куріння. Якщо тютюн може бути використаний і для кальяну, і для самокрутки, він вважається тютюном для самокрутки;

тютюн для люльки - тютюн, що може вживатися через процес згоряння, призначений виключно для використання в люльці;

тютюн для перорального вживання - всі тютюнові вироби для перорального вживання, крім тих, що призначені для вдихання або жування, вироблені повністю або частково з тютюну в формі порошку або частинок чи в будь-якій комбінації цих форм, зокрема у порціях саше або пористих пакетиках;

тютюн для самокруток - тютюн, що може використовуватися споживачами або в місці роздрібної торгівлі для виготовлення сигарет;

тютюновий аерозоль - викиди від нагрівання або тління тютюнових виробів;

тютюновий дим - продукти згоряння тютюнових виробів, що виділяються в атмосферне повітря;

тютюнові вироби - вироби, які можуть бути використані для вживання та до складу яких, навіть частково, входить тютюн, незалежно від того, чи є він генетично модифікований, чи ні;

тютюнові вироби для куріння - тютюнові вироби інші, ніж бездимні тютюнові вироби;

характерний смак і аромат електронної сигарети, заправного контейнеру, рідини, що використовується в електронних сигаретах, - чітко відчутний запах або смак, інший, ніж запах або смак тютюну, отриманий у результаті введення добавки або комбінації добавок, у тому числі, але не тільки, фруктів, прянощів, трав, спирту, цукерок, ментолу або ванілі, який є відчутним перед або під час використання електронної сигарети, заправного контейнера та рідини, що використовується в електронних сигаретах";

характерний смак і аромат тютюнового виробу - чітко відчутний запах або смак, інший, ніж запах або смак тютюну, отриманий у результаті введення добавки або комбінації добавок, у тому числі, але не тільки, фруктів, прянощів, трав, спирту, цукерок, ментолу або ванілі, який є відчутним перед вживанням тютюнового виробу або під час його вживання;

2) у частині третій статті 7:

абзац перший викласти в такій редакції:

"Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, у межах своєї компетенції";

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

"здійснює державний контроль за додержанням законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення".

У зв'язку з цим абзаци третій - шостий вважати відповідно абзацами четвертим - сьомим;

3) частини другу і третю статті 10 викласти в такій редакції:

"Забороняється виробництво (крім виробництва для експорту), оптова і роздрібна торгівля та імпорт для реалізації на території України:

1) сигарет, у яких рівні викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю в диму однієї сигарети перевищують: нікотину - 1 міліграм, смоли - 10 міліграмів, монооксиду вуглецю - 10 міліграмів;

2) тютюнових виробів, одинична пачка яких не відповідає вимогам, визначеним статтею 12 цього Закону, та/або тютюнових виробів, на одиничній пачці яких відсутні визначені законодавством медичні попередження;

3) тютюнових виробів з використанням на їх упакуванні або на самих тютюнових виробках будь-яких елементів або ознак (тексти, символи, назви, зображення або інші ознаки), які:

рекламують тютюновий виріб або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, вплив на здоров'я, ризики або викиди;

включають кількісну інформацію про вміст нікотину, смоли, монооксиду вуглецю у тютюновому виробі;

вказують на те, що певний тютюновий виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я чи способу життя;

повідомляють про смак, запах, будь-які смако-ароматичні або інші добавки чи про їх відсутність;

нагадують харчовий продукт або косметичний продукт;

вводять в оману, що певний тютюновий виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги;

4) сигарет та тютюну для самокруток з характерним запахом та/або смаком диму;

5) тютюнових виробів, що містять такі добавки:

вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що тютюновий виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я, або становить менший ризик для здоров'я;

кофеїн, таурин чи інші добавки та стимуляторні сполуки, що асоціюються з енергійністю та/або життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

добавки, що полегшують вдихання диму або засвоєння нікотину;

добавки, що мають канцерогенні, мутагенні або репродуктивно токсичні властивості у неспаленій формі;

б) сигарет та тютюну для самокруток, що містять смако-ароматичні добавки у будь-яких компонентах, таких як фільтр, папір, упаковка, капсула або мають будь-які технічні характеристики, що дозволяють змінювати запах чи смак сигарет, тютюну для самокруток або інтенсивність диму;

7) сигарет та тютюну для самокруток, фільтр, папір або капсула яких містить тютюн або нікотин;

8) тютюну для перорального вживання.

Виробнику та імпортеру тютюнових виробів забороняється вміщувати в одиничну пачку та в зовнішнє упакування тютюнових виробів вкладки, які прямо чи опосередковано заохочують придбання тютюнових виробів або їх вживання";

4) доповнити статтею 10¹ такого змісту:

"**Стаття 10¹.** Вимоги щодо здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

Виробники та імпортери електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, подають до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення, повідомлення про будь-які вироби, які вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення подається в електронній формі за шість місяців до запланованого введення в обіг.

Повідомлення, залежно від того, чи є виріб електронною сигаретою, заправним контейнером або рідиною, що використовується в електронних сигаретах, повинно містити таку інформацію:

1) найменування та контактні дані виробника та відповідальної юридичної або фізичної особи в Україні, а у випадках, визначених законом, - імпортера в Україну;

2) перелік інгредієнтів, що містяться у виробі, та викидів, що виникають внаслідок використання виробу, за назвою торговельної марки та виду/типу, із зазначенням питомої ваги інгредієнтів;

3) токсикологічні дані про інгредієнти виробу та викиди, що виникають внаслідок використання виробу, у тому числі при нагріванні, з урахуванням їх впливу на здоров'я людини при вдиханні та будь-який ефект викликання залежності;

4) інформація про дози нікотину та їх засвоєння при використанні виробу в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах;

5) опис компонентів виробу, у тому числі механізму відкривання та заправлення електронної сигарети або заправного контейнера;

6) опис виробничого процесу, у тому числі інформація про те, чи використовується серійне виробництво, заява про те, що виробничий процес відповідає вимогам цієї статті;

7) заява про те, що виробник та імпортер несуть повну відповідальність за якість та безпечність виробу при його введенні в обіг та використанні в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах.

Електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, можуть бути введені в обіг на території України лише за умови виконання таких вимог:

1) рідини, що використовуються в електронних сигаретах, вводяться в обіг тільки у спеціальних заправних контейнерах, об'єм яких не перевищує 10 мілілітрів, в одноразових електронних сигаретах або одноразових картриджах, які мають об'єм не більше 2 мілілітрів;

2) вміст нікотину у рідинах, що використовуються в електронних сигаретах, становить не більше 20 міліграмів в 1 мілілітрі;

3) рідини, що використовуються в електронних сигаретах, не містять такі добавки:

вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я, або становить менший ризик для здоров'я;

кофеїн, таурин чи інші добавки та стимуляторні сполуки, що асоціюються з енергійністю та життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

4) у виробництві рідини, що використовуються в електронних сигаретах, використовуються лише інгредієнти високої чистоти;

5) у їх виробництві використовуються лише такі інгредієнти, які не становлять ризик для здоров'я людини в нагрітій або ненагрітій формі, крім нікотину в рідинах, що використовуються в електронних сигаретах;

6) електронні сигарети забезпечують рівномірне вживання доз нікотину за звичайних умов використання;

7) електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, захищені від доступу дітей, несанкціонованого доступу, пошкоджень і протікань та мають механізм, що забезпечує заправлення без протікання;

8) електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, не мають характерного запаху та/або смаку";

5) у статті 11:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

"Визначення вмісту нікотину, монооксиду вуглецю, смоли, інших шкідливих для здоров'я людини речовин, у тому числі інгредієнтів тютюнових виробів, у тютюнових виробках та тютюновому димі здійснюється організаціями (лабораторіями), яким у встановленому законом порядку надано право випробування продукції на відповідність її вимогам щодо безпечності для здоров'я та життя людини. Зазначені організації (лабораторії) включаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері захисту прав споживачів, до відповідного переліку, який підлягає оприлюдненню.

Контроль за додержанням визначених законом показників вмісту нікотину, монооксиду вуглецю та смоли, а також показників вмісту інших шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів у тютюнових виробках, що виробляються, реалізуються на території України, здійснює в межах своїх повноважень центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів";

частину четверту виключити;

б) доповнити статтею 11¹ такого змісту:

"Стаття 11¹. Звітність про інгредієнти тютюнових виробів та викиди

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів щороку, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, в електронному вигляді таку звітність про інгредієнти щодо тютюнових виробів, призначених для реалізації на митній території України, щодо кожної торговельної марки та виду/типу:

1) перелік інгредієнтів, використаних у виробництві тютюнового виробу, із зазначенням їх питомої ваги у порядку зменшення;

2) обсяг викидів смоли, нікотину, монооксиду вуглецю в диму сигарет;

3) інформацію про інші викиди та їх граничні рівні (за наявності).

До переліку інгредієнтів додаються:

1) заява із зазначенням причин включення інгредієнтів у відповідні тютюнові вироби;

2) інформація про наявні токсикологічні дані щодо інгредієнтів у спаленій або неспаленій формі, із зазначенням, зокрема, їхнього впливу на здоров'я людини та будь-яких властивостей, що викликають залежність.

Виробники та імпортери тютюнових виробів подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, звітність про викиди із зазначенням використаних методів їх вимірювання.

Викиди смоли, нікотину та монооксиду вуглецю сигарет вимірюються на основі таких державних стандартів:

ДСТУ ISO 4387:2010 - для смоли;

ДСТУ ISO 10315:2010 - для нікотину;

ДСТУ ISO 8454:2007 - для монооксиду вуглецю.

Точність вимірювання викидів смоли, нікотину та монооксиду вуглецю визначається відповідно до ДСТУ ISO 8243:2009.

Визначення викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю здійснюється акредитованими лабораторіями відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері захисту прав споживачів.

Виробники або імпортери сигарет та тютюну для самокруток подають також технічний документ, що містить загальний опис використаних добавок та їхніх властивостей.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднює інформацію, одержану відповідно до цієї статті, на своєму офіційному веб-сайті, крім конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

Виробники та імпортери тютюнових виробів також подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення:

1) доступні їм результати внутрішніх та зовнішніх досліджень щодо вивчення ринку та уподобань різних груп споживачів, у тому числі молоді, та серед курців, щодо інгредієнтів та викидів, а також короткі резюме будь-яких ринкових опитувань, які вони проводять при введенні в обіг новітніх виробів;

2) інформацію про обсяги продажів тютюнових виробів за марками і видами/типами, виражені у штуках або кілограмах, - щороку, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним.

Виробники та імпортери трав'яних виробів для куріння щороку, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, перелік всіх інгредієнтів, що використовуються при виробництві таких виробів, із зазначенням питомої ваги за назвою торговельної марки та видом/типом.

Зазначена інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, крім конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

Порядок подання інформації, передбаченої цією статтею, визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення";

7) статтю 12 викласти в такій редакції:

"Стаття 12. Медичні попередження споживачів тютюнових виробів для куріння та вимоги до упакування таких виробів

На кожній одиничній пачці та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння зазначаються загальне попередження та комбіноване медичне попередження, що супроводжується відповідною кольоровою ілюстрацією, а також інформаційне повідомлення.

Загальне попередження, що складається з тексту: "Куріння вбиває - кидай курити зараз", розміщується у нижній частині однієї з бічних поверхонь одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння. Інформаційне повідомлення, що складається з тексту: "Тютюновий дим містить більше 70 речовин, здатних викликати захворювання на рак", розміщується в нижній частині іншої бічної поверхні. Загальне попередження та інформаційне повідомлення повинні мати ширину не менше 20 міліметрів.

На одиничних пачках тютюнових виробів для куріння у формі коробки з відкидною кришкою, при відкритті якої бічні поверхні розділяються на дві частини, загальне попередження та інформаційне повідомлення повністю розміщуються на більшій частині таких розділених бічних поверхонь. Загальне попередження розташовується у центрі верхньої поверхні, що є видимою, коли пачку відкрито. Бічні поверхні цього типу одиничних пачок повинні мати висоту не менше 16 міліметрів.

Загальне попередження та інформаційне повідомлення мають покривати 50 відсотків поверхні одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, на якій вони розміщені.

Комбіноване медичне попередження розміщується на одиничних пачках та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння з дотриманням таких вимог:

- 1) містить одне з 14 текстових попереджень і відповідну кольорову ілюстрацію;
- 2) містить інформаційне повідомлення, передбачене частиною другою цієї статті;
- 3) покриває 65 відсотків зовнішньої передньої та задньої поверхонь одиничної пачки чи зовнішнього упакування;
- 4) містить однакове текстове попередження та відповідну кольорову ілюстрацію з обох боків одиничної пачки;
- 5) має висоту не менше 44 міліметрів та ширину не менше 52 міліметрів.

Одне з комбінованих медичних попереджень повинно бути розміщено на верхній поверхні одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнового виробу для куріння, а на поверхні одиничної пачки, на якій наклеєна акцизна марка, комбіноване медичне попередження розміщується у нижній частині. Медичні попередження розташовуються у тому самому напрямку, що й будь-яка інша інформація, розташована на поверхні одиничної пачки тютюнового виробу для куріння.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, затверджує:

тексти та ілюстрації комбінованого медичного попередження, а також технічні вимоги до його макету, дизайну та форми, а також порядок їх нанесення виробниками тютюнових виробів для куріння;

три групи наборів комбінованого медичного попередження, що складаються з 14 варіантів тексту та ілюстрацій і змінюються щорічно.

Тексти та ілюстрації комбінованого медичного попередження, загальне попередження наносяться виробником тютюнових виробів для куріння на одиничні пачки та зовнішнє упакування тютюнових виробів для куріння не пізніше ніж через 12 місяців з дня набрання чинності нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, яким їх затверджено.

Загальне та комбіноване медичне попередження розміщуються у чорній рамці, товщина ліній якої становить 1 міліметр, у центрі поверхні, що відведена для їх розміщення.

Тексти загального та комбінованого медичного попереджень, інформаційного повідомлення мають бути чіткими, друкуються чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами, крім першої літери, і розміщуються таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу для куріння у спосіб, зазначений на його одиничній пачці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або маркою акцизного збору.

Загальне попередження, інформаційне повідомлення на одиничній пачці та на будь-якому зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння мають бути надруковані без можливості їх видалення, не стиратися і бути повністю видимими, у тому числі не перекриватися частково або повністю акцизними марками, цінниками, позначками, безпековими елементами, обгортками, чохлами, коробками або іншими предметами під час введення тютюнових виробів в обіг.

Медичні попередження повинні залишатися неушкодженими при відкритті одиничної пачки, крім одиничних пачок тютюнових виробів для куріння у формі коробки з відкидною кришкою, при відкритті якої бічні поверхні розділяються на дві частини, на яких інформаційне повідомлення може бути розділено під час відкриття пачки, але лише в такий спосіб, що забезпечує графічну цілісність та видимість його тексту.

Одинична пачка сигарет повинна мати форму прямокутного паралелепіпеда. Дозволяється одинична пачка сигарет з округленими або скошеними краями, за умови що медичне попередження займає еквівалентну площу поверхні, що і медичне попередження, розміщене на одиничній пачці сигарет без таких країв. Одинична пачка тютюну для самокруток повинна мати форму прямокутного паралелепіпеда або циліндричну форму, або форму мішечка та містити тютюн вагою не менше 30 грамів.

Одинична пачка сигарет повинна містити щонайменше 20 сигарет. Одинична пачка тютюну для самокруток повинна містити тютюн масою не менше 30 грамів.

Одинична пачка сигарет може виготовлятися з картонного або іншого м'якого матеріалу і не повинна мати отвір, який може бути знову закритий або повторно запечатаний після першого відкривання, крім відкидної кришки або коробки з кришкою на шарнірі. У пачках з відкидною кришкою або кришкою на шарнірі кришка прикріплюється шарнірами тільки на задній частині одиничної пачки";

- 8) доповнити статтями 12¹-12⁴ такого змісту:

"**Стаття 12¹.** Медичні попередження споживачів та вимоги до упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

Упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, має містити листок-вкладку, що включає таку інформацію:

- 1) інструкція щодо використання та зберігання виробу із зазначенням, що виріб не рекомендується використовувати особам, які не вживають тютюнових виробів;
- 2) протипоказання;
- 3) попередження для споживачів із груп ризику;
- 4) можливі несприятливі наслідки;
- 5) можливість викликання залежності та токсичність;

б) контактні дані виробника або імпортера, дані про контактну юридичну або фізичну особу в Україні.

Упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, повинно відповідати таким вимогам:

1) включати список всіх інгредієнтів у порядку зменшення їх питомої ваги із зазначенням вмісту нікотину у виробі та його дозу при одноразовому використанні, номер партії та рекомендацію щодо зберігання у недоступному для дітей місці;

2) не включати елементи (тексти, символи, назви, торговельні марки, образи тощо), які:

рекламують виріб або сприяють його використанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризику або викиди;

формулюють думку, що виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів аерозолю (пару), або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості, інші переваги для здоров'я чи способу життя;

повідомляють про характерний смак і аромат, будь-які смако-ароматичні чи інші добавки або про їх відсутність;

створюють враження, що виріб нагадує харчовий продукт або косметичний продукт;

створюють враження, що виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги;

3) мати одне з таких медичних попереджень:

"Цей виріб містить нікотин - речовину, що викликає сильну залежність. Не рекомендується для вживання некурцями";

"Цей виріб містить нікотин - речовину, що викликає сильну залежність".

Медичне попередження, передбачене цим пунктом, повинно:

розміщуватися на кожній з двох більших сторін упакування;

займати 30 відсотків площі відповідних сторін упакування;

розміщуватися паралельно до основного тексту на поверхні, відведеній для цих попереджень;

бути надрукованим напівжирним чорним шрифтом на білому фоні;

розміщуватися в рамці чорного кольору, товщина ліній якої становить 1 міліметр, що наноситься у центрі ділянки поверхні, відведеної для такого попередження.

Упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, не повинні пропонувати економічних переваг шляхом включення друкованих ваучерів, пропозиції знижок, у тому числі безоплатного розповсюдження, "два за ціною одного", інших подібних пропозицій.

Стаття 12². Медичні попередження споживачів та вимоги до упакування трав'яних виробів для куріння

На кожній одиничній пачці та зовнішньому упакуванні трав'яних виробів для куріння розміщується медичне попередження, що складається з тексту: "Куріння цього виробу завдає шкоди вашому здоров'ю". Таке медичне попередження друкується на передній і задній зовнішніх поверхнях упакування напівжирним чорним шрифтом на білому фоні таким чином, щоб покривалося 65 відсотків площі відповідної поверхні упакування.

Кожна одинична пачка та будь-яке зовнішнє упакування трав'яних виробів для куріння не повинні включати жодних елементів, які:

рекламують трав'яний виріб для куріння або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризику або викиди; містять інформацію про вміст нікотину, смоли чи монооксиду вуглецю у трав'яному виробі для куріння;

формулюють думку, що певний трав'яний виріб для куріння є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості, інші переваги для здоров'я або способу життя;

повідомляють про характерний смак і аромат, будь-які смако-ароматичні чи інші добавки або про їх відсутність;

створюють враження, що виріб нагадує харчовий продукт або косметичний продукт.

Стаття 12³. Медичні попередження споживачів бездимних тютюнових виробів

На кожній одиничній пачці та будь-якому зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів розміщується медичне попередження, що складається з тексту: "Цей тютюновий виріб шкодить вашому здоров'ю та викликає залежність". Медичне попередження має бути чітким, друкується чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами та розміщується в центрі поверхні, відведеної для нього, а на кубоподібних одиничних пачках та зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів - паралельно до бічного краю упаковки. Текст медичного попередження повинен бути паралельним до основного тексту на поверхні, відведеної для цього попередження. Медичне попередження на одиничних пачках та зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів розміщується в рамці чорного кольору, товщина ліній якої становить не менше 3 міліметрів і не більше 4 міліметрів. Ця рамка повинна обрамляти поверхню, відведену для медичного попередження.

Медичне попередження споживачів бездимних тютюнових виробів повинно відповідати також таким вимогам:

розміщуватися на двох найбільших поверхнях одиничної пачки чи будь-якого зовнішнього упакування;

охоплювати 30 відсотків загальної поверхні одиничної пачки чи будь-якого зовнішнього упакування.

Стаття 12⁴. Введення в обіг новітніх тютюнових виробів

Виробники та імпортери новітніх тютюнових виробів подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, повідомлення про будь-який новітній тютюновий виріб, який вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення подаються в електронній формі за шість місяців до запланованого введення в обіг.

До повідомлення, зазначеного у частині першій цієї статті, додаються:

детальний опис відповідного новітнього тютюнового виробу та інструкція щодо його використання;

інформація про інгредієнти тютюнового виробу відповідно до частини першої статті 9¹ Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального".

Виробники та імпортери, які подають повідомлення про новітні тютюнові вироби, також повинні подати:

результати наукових досліджень щодо токсичності, здатності викликати залежність та привабливості новітнього тютюнового виробу (за наявності), зокрема щодо його інгредієнтів та викидів;

доступні їм результати досліджень щодо уподобань різних груп споживачів, у тому числі молоді, та серед курців;

іншу наявну та релевантну інформацію, у тому числі аналіз ризиків/переваг виробу, його очікуваний вплив на зменшення вживання тютюнових виробів, його очікуваний вплив на початок вживання тютюнових виробів та прогнозоване сприйняття різними категоріями споживачів.

Виробники та імпортери новітніх тютюнових виробів повинні подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, будь-яку нову або оновлену інформацію про дослідження та інформацію, визначену частиною третьою цієї статті.

Перелік введених в обіг новітніх тютюнових виробів та інформація, зазначена у частинах першій - четвертій цієї статті, оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, крім конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

Введені в обіг новітні тютюнові вироби повинні відповідати вимогам цього Закону та інших законів України. Положення законодавства застосовуються до новітніх тютюнових виробів залежно від того, підпадають такі вироби під визначення бездимного тютюнового виробу чи тютюнового виробу для куріння";

9) статтю 13 викласти в такій редакції:

"Стаття 13. Обмеження щодо реалізації (продажу), куріння, вживання та використання тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, заправних контейнерів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння

Реалізація (продаж) тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, заправних контейнерів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння особам, які не досягли 18 років, а також реалізація (продаж) тютюнових виробів в одиничних пачках, що містять менше 20 сигарет, сигарил або цигарок, чи поштучно (крім сигар) забороняються.

Забороняється куріння, вживання та використання тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів:

- 1) у ліфтах і таксофонах;
- 2) у приміщеннях та на території закладів охорони здоров'я;
- 3) у приміщеннях та на території навчальних закладів;
- 4) у приміщеннях та на території спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд та закладів фізичної культури і спорту;
- 5) у приміщеннях закладів ресторанного господарства;
- 6) у приміщеннях об'єктів культурного призначення;
- 7) у приміщеннях органів державної влади, інших державних установ, органів місцевого самоврядування;
- 8) у приміщеннях підприємств, установ та організацій усіх форм власності;
- 9) у приміщеннях готелів та аналогічних засобів розміщення громадян;
- 10) у приміщеннях гуртожитків;

- 11) на дитячих майданчиках;
- 12) у місцях загального користування житлових будинків;
- 13) у підземних переходах;
- 14) у транспорті загального користування, що використовується для перевезення пасажирів, у тому числі в таксі;
- 15) на вокзалах та станціях;
- 16) на зупинках громадського транспорту.

Забороняється куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів в аеропортах, крім спеціально відведених для цього місць.

У місцях та закладах, в яких куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів заборонено, розміщується наочна інформація, що складається з графічного знака про заборону куріння і тексту такого змісту: "Куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів заборонено!".

У спеціально відведених в аеропортах місцях для куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів розміщується наочна інформація, що складається з графічного знака і тексту такого змісту: "Місце для куріння. Куріння шкодить Вашому здоров'ю!".

Адміністрація аеропортів може відводити спеціальні місця для куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів, загальна площа яких не може перевищувати 5 відсотків загальної площі споруди аеропорту, за умови розташування таких місць в окремих відокремлених приміщеннях, які не мають потреби відвідувати люди, що не курять, не вживають, не використовують тютюнові вироби, електронні сигарети, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання, та обладнання їх витяжною вентиляцією, а також розміщення інформації, передбаченої частиною п'ятою цієї статті.

Сільські, селищні та міські ради у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть постійно або тимчасово заборонити куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, тютюнових виробів без їх згорання та кальянів у додатково визначених ними місцях";

10) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

"Забороняються будь-яка реклама та стимулювання продажу тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, у тому числі:

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень та дегустації, обміну одних тютюнових виробів на інші тютюнові вироби чи будь-які інші товари, роботи, послуги;

використання тютюнових виробів з метою отримання товарів, робіт, послуг;

пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування з придбання або використання тютюнових виробів;

пропонування або надання бонусів, премій, повернення готівкових коштів, надання права на участь у будь-якій грі, лотереї, конкурсі, події, прямо або опосередковано пов'язаних з тютюновими виробами, якщо умовою надання чи участі в них є придбання або вживання тютюнових виробів;

продаж тютюнових виробів у наборі з будь-якими іншими товарами або послугами;

розміщення інформації про виробника тютюнових виробів та/або тютюнові вироби у місцях, у яких такі вироби реалізуються чи надаються споживачеві, у тому числі на елементах обладнання та/або оформлення місць торгівлі, з використанням графічних зображень чи малюнків, кольорових елементів, фонових вставок, відмінних від кольору торговельного обладнання чи оформлення вітрини, рухомих світлових приладів, пристроїв для демонстрації відеороликів, крім одного плаката розміром не більше 40x30 см на одне місце торгівлі, в якому надається текстова інформація, надрукована шрифтом чорного кольору на білому фоні про наявні у продажу тютюнові вироби та ціни на них;

розміщення інформації з метою стимулювання продажу тютюну безпосередньо на тютюнових výroбах та/або на будь-якому їх упакуванні, у тому числі: малюнків та інших зображень, які не є частиною захищеної торгової марки; адрес веб-сайтів; листів-вкладок упакування тютюнових виробів; текстової або графічної інформації на прозорій обгортці упакування тютюнових виробів;

розміщення інформації щодо тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, у місцях проведення розважальних заходів, у місцях роздрібно торгівлі, на автотранспортних засобах та обладнанні;

надсилання повідомлень поштою, електронною поштою, повідомлень на мобільні телефони, поширення відеодисків, відеоматеріалів, компакт-дисків, комп'ютерних та інших ігор, розміщення будь-якої інформації в мережі Інтернет, включаючи соціальні мережі чи інші цифрові мережі, з метою стимулювання продажу тютюнових виробів;

продаж, пропонування для продажу, поставка чи реклама нетютюнових виробів, послуг, реклама чи упаковка яких містять напис, малюнок чи будь-яке інше зображення, повідомлення, які повністю або частково ідентифікуються чи асоціюються з тютюновим виробом, знаком для

товарів і послуг чи з виробником тютюнових виробів;

інші заходи прямого та непрямого стимулювання продажу тютюнових виробів та вживання тютюну";

11) доповнити статтями 16¹ та 16² такого змісту:

"Стаття 16¹. Заборона реклами, стимулювання продажу та спонсорства пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння

Забороняються реклама та стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у тому числі:

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень, обміну одних пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння на інші пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння чи будь-які інші товари, роботи, послуги;

використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння з метою отримання товарів, робіт, послуг;

пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування на придбання або використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

пропонування або надання бонусів, премій, повернення готівкових коштів, надання права на участь у будь-якій грі, лотереї, конкурсі, події, прямо або опосередковано пов'язаних з пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, якщо умовою надання чи участі в них є придбання або використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

продаж пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння у наборі з будь-якими іншими товарами або послугами;

розміщення інформації про виробника пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та/або пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння у місцях, у яких такі пристрої реалізуються чи надаються споживачеві, з використанням графічних зображень чи малюнків (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються такі пристрої), кольорових елементів, фонових вставок, відмінних від кольору торговельного обладнання чи оформлення вітрини, рухомих світлових приладів, пристроїв для демонстрації відеороликів, а також розміщення поза межами місць реалізації пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння будь-якої інформації про виробника пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та/або пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

розміщення інформації щодо тютюну з метою стимулювання його продажу на пристроях для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та/або на будь-якому їх упакуванні, у тому числі: малюнків та інших зображень, які не є частиною захищеної торгової марки; адрес веб-сайтів; листків-вкладок до упакування пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння; текстової або графічної інформації на прозорій обгортці упакування пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

розміщення інформації щодо пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у місцях проведення розважальних заходів, на транспортних засобах та обладнанні;

надсилання повідомлень поштою, електронною поштою, повідомлень на мобільні телефони без згоди споживача, поширення відеодисків, відеоматеріалів, компакт-дисків, комп'ютерних та інших ігор, розміщення інформації в мережі Інтернет (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у тому вигляді, в якому їм наданий правовий захист відповідно до законодавства про охорону прав інтелектуальної власності), включаючи соціальні мережі чи інші цифрові мережі (крім інформації фізичних осіб на своїх особистих сторінках), з метою стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

продаж, пропонування для продажу, поставка чи реклама нетютюнових виробів, послуг, реклама чи упаковка яких містить напис, малюнок чи будь-яке інше зображення, повідомлення, які повністю або частково ідентифікуються чи асоціюються з пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, знаком для товарів і послуг чи з виробником пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння.

Забороняється спонсорство пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у тому числі:

спонсорство телепередач, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів, програм чи окремих осіб або спонсорство з використанням знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

надання виробниками пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння або пов'язаними з ними організаціями фінансової або іншої підтримки заходам, діяльності, окремим особам або групам, у тому числі політичним партіям, політичним чи громадським діячам, спортсменам або спортивним командам, артистам або артистичним групам, закладам освіти усіх форм власності;

проведення інформаційних кампаній та заходів для населення, у тому числі з метою профілактики куріння серед молоді, за прямої або опосередкованої фінансової підтримки виробниками пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння або пов'язаними з ними організаціями.

Допускається розміщення інформації для повнолітніх осіб щодо асортименту, споживчих характеристик, обслуговування та використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння на веб-сайтах виробників, імпортерів таких виробів, обов'язковою умовою доступу до яких є попередня ідентифікація віку користувачів з використанням документа, що посвідчує особу, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16². Заборона реклами, стимулювання продажу та спонсорства електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

Забороняються реклама та стимулювання продажу електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, у тому числі:

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень та дегустації, обміну одних електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, на інші електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, чи інші товари, роботи, послуги;

використання електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, з метою отримання товарів, робіт, послуг;

пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування на придбання або використання до, в процесі або після придбання електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

пропонування або надання бонусів, премій, повернення готівкових коштів, надання права на участь у будь-якій грі, лотереї, конкурсі, події, прямо або опосередковано пов'язаних з електронними сигаретами, заправними контейнерами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, якщо умовою надання або участі в них є придбання або використання електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

продаж електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у наборі з будь-якими іншими товарами або послугами;

розміщення інформації про виробника електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у місцях, де ці товари реалізуються чи надаються споживачеві, з використанням графічних зображень чи малюнків, кольорових елементів, фонових вставок, відмінних від кольору торговельного обладнання чи оформлення вітрини (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються ці товари), рухомих світлових приладів, пристроїв для демонстрації відеороликів, а також розміщення поза межами місць реалізації електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, будь-якої інформації про виробника електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

розміщення інформації з метою стимулювання продажу електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, безпосередньо на електронних сигаретах, заправних контейнерах, рідинах, що використовуються в електронних сигаретах, та/або їх упакуванні, у тому числі: малюнків та інших зображень, які не є частиною захищеної торгової марки; вкладень до упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

розміщення інформації щодо електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, в місцях проведення розважальних заходів, на транспортних засобах та обладнанні;

надсилання повідомлень поштою, електронною поштою, повідомлень на мобільні телефони без згоди споживача, поширення відеодисків, відеоматеріалів, компакт-дисків, комп'ютерних та інших ігор, розміщення інформації в мережі Інтернет (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються ці товари, в тому вигляді, в якому їм наданий правовий захист відповідно до законодавства про охорону прав інтелектуальної власності), включаючи соціальні чи інші цифрові мережі (крім інформації фізичних осіб на своїх особистих сторінках), з метою стимулювання продажу електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

продаж, пропонування для продажу, поставка чи реклама нетютюнових виробів, послуг, реклама або упаковка яких містить напис, малюнок чи будь-яке інше зображення, повідомлення, які повністю або в частині ідентифікуються чи асоціюються з електронними сигаретами, заправними контейнерами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, знаком для товарів і послуг чи з виробником електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Забороняється спонсорство електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у тому числі:

спонсорство телепередач, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів, програм чи окремих осіб або спонсорство з використанням знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах;

надання виробниками електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або пов'язаними з ними організаціями фінансової або іншої підтримки заходам, діяльності, окремим особам або групам, у тому числі політичним партіям, політичним чи громадським діячам, спортсменам або спортивним командам, артистам або артистичним групам, закладам освіти усіх форм власності;

проведення інформаційних кампаній та заходів для населення, в тому числі з метою профілактики куріння серед молоді, за прямої або опосередкованої фінансової підтримки виробниками електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або пов'язаними з ними організаціями.

Допускається розміщення інформації для повнолітніх осіб щодо асортименту, споживчих характеристик, обслуговування та використання електронних сигарет на веб-сайтах виробників, імпортерів таких виробів, обов'язковою умовою доступу до яких є попередня ідентифікація віку користувачів з використанням документа, що посвідчує особу, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

12) у статті 20:

абзаци другий - тринадцятий частини другої замінити вісьмома новими абзацами такого змісту:

"порушення вимог статей 10, 10¹, 12, 12¹, 12², 12³, 12⁴ цього Закону - двадцять тисяч гривень;

порушення вимог статті 11¹ цього Закону - тридцять тисяч гривень;

повторного протягом року порушення вимог статей 10, 10¹, 11¹, 12, 12¹, 12², 12³, 12⁴ цього Закону - п'ятдесят тисяч гривень;

реалізації (продажу) тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання особам, які не досягли 18 років, чи реалізації (продажу) тютюнових виробів в одиничних пачках, що містять менше 20 сигарет, сигарил або цигарок, чи поштучно (крім сигар) - шістдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - шістсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

розміщення кальяну або куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів у місцях, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, крім приміщень закладів ресторанного господарства, - одна тисяча гривень, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - десять тисяч гривень;

розміщення попільничок чи кальяну або куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів у приміщеннях закладів ресторанного господарства - три тисячі гривень, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - п'ятнадцять тисяч гривень;

нерозміщення інформації, передбаченої частиною четвертою статті 13 цього Закону, порушення вимог частини шостої статті 13 цього Закону - одна тисяча гривень;

порушення вимог статей 16, 16¹ чи 16² цього Закону - тридцять тисяч гривень, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - п'ятдесят тисяч гривень за кожен факт реклами на окремому рекламному носії або кожний окремий захід з метою стимулювання продажу тютюнових виробів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах";

частину четверту викласти в такій редакції:

"У разі невиконання в добровільному порядку суб'єктами господарювання рішень (постанов) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, та його посадових осіб про накладення фінансових санкцій за порушення законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення примусове виконання таких рішень (постанов) здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), у порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через вісімнадцять місяців з дня його опублікування, крім:

абзців чотирнадцятого - шістнадцятого підпункту 7 пункту 3 розділу I, які набирають чинності з дня опублікування цього Закону;

абзців другого - тринадцятого, сімнадцятого - двадцять четвертого підпункту 7 пункту 3 розділу I, які набирають чинності через двадцять чотири місяці з дня опублікування цього Закону;

підпункту 9 пункту 3 розділу I, який набирає чинності через шість місяців з дня опублікування цього Закону;

абзців четвертого, п'ятого, двадцять першого та п'ятдесят першого підпункту 1 пункту 3 розділу I, підпункту 8 пункту 3 розділу I, які набирають чинності з 1 червня 2022 року.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити розробку та затвердження міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону, та приведення їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України у 2023 році поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

4. Тютюнові вироби, електронні сигарети, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, а також пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, введені в обіг до набрання чинності відповідними положеннями цього Закону, знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання, але не довше дванадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом.

5. Виробники та імпортери новітніх тютюнових виробів, які введено в обіг на території України до набрання чинності підпунктом 8 пункту 3 розділу I цього Закону, зобов'язані протягом трьох місяців з дня набрання цим положенням цього Закону чинності подати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, повідомлення про такі вироби та інформацію, яка додається до такого повідомлення.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

**м. Київ
16 грудня 2021 року
№ 1978-IX**

Публікації документа

• Голос України від 11.01.2022 – № 3

